కథకు మూలం

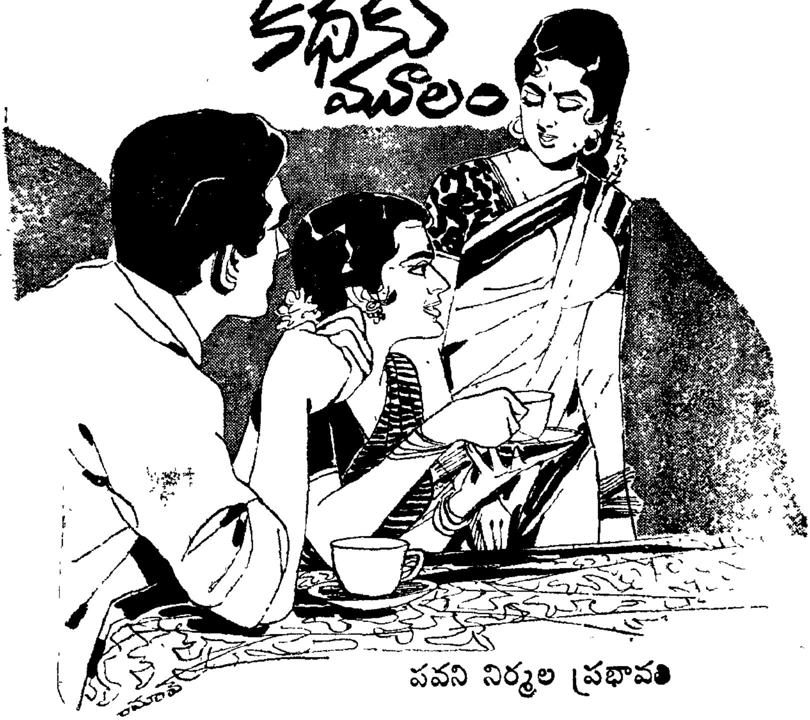

పవని నిర్మల ప్రభావతి

ఎదురింటి డాబా కేసి చూశాను.

ఆ అమ్మాయి....అలసటగా ఈజీఛైర్‌లో వెనక్కి వాలి, కళ్ళు మూసుకుని వుంది. షుమారు నెల రోజులుగా సాయంత్రం ఐదున్నర, ఆరు గంటల ప్రాంతంలో నేనలా ఆ మేడ కేసి చూడటమూ, ఆ అమ్మాయి అలా విశ్రాంతి కోరుతున్న దానిలా అరమోడ్పు కన్నులతో వెనక్కి వాలి వుండటమో, పిట్టగోడ దగ్గర పచార్లు చేస్తుండటమో - అలవాటుగా జరుగుతున్న పని!

ఈ నెల రోజులలో, ఆ అమ్మాయిని గురించిన వివరాలు చాలా సేకరించ

గలిగాను. ఆ అమ్మాయి పేరు సుజాత. వయసు ఇరవై అని చెప్పుకొంటోంది(ట) గానీ, సుమారు ఇరవై ఎనిమిది వుండ వచ్చును(ట)। ఎం. ఏ పాసై లెక్చరరుగా పని చేస్తోంది(ట)। ఈ మధ్యే ఇక్కడి కాలేజికి ట్రాన్స్ఫరై వచ్చింది. ఎదురింటి మేడ మీద గది అద్దెకు తీసుకుంది.

తల్లిదండ్రులకు గంపెడంత సంసారం. సుజాతకు యిద్దరన్నలు. వాళ్ళిద్దరూ ఒకడు భిలాయ్‌లోనూ, మరొకడు ఢిల్లీలోనూ సుమారైన ఉద్యోగాలు చేసుకుంటూ, తమ తమ భార్యలతో ఖులాసాగా కాలం వెళ్ళబుచ్చుతుంటు న్నారు. తలిదండ్రుల గురించి గానీ, తమ తర్వాత పెళ్ళిడుకు వచ్చిన సుజాతను గురించి గానీ వాళ్ళిద్దరికీ ఏలాటి బెంగా, బాధ్యతా లేవు।

సుజాత తర్వాత ఇద్దరు తమ్ముళ్ళు, ఇద్దరు చెల్లాయిలూ వున్నారు. సుజాత తండ్రి తాలూకా ఆఫీసులో గుమాస్తా। ఆ సంసారపు బరువంతా ప్రస్తుతం సుజాత భుజస్కంధాల మీదే వుంది।

వసంత శోభల వనంలో మోడువారిన వృక్షము సైతము పులకాంకితమవుతూంటుంది ఆస్వాదనతో కొన్ని విచక్షణా జ్ఞానం నశించనంత మేరకు పరులదయ అభిమానాలకు అతి దూరంగా జీవితాన్ని వెళ్లబుచ్చుతుంది - తన కోర్కెలతో పరులకు హాని కలుగకుండా!

నెలా నెలా వచ్చే జీతంలో చాలా కొద్దిగా మాత్రమే తనకుగానూ మిగుల్చు కుని, మిగతాదంతా తండ్రికి పంపేస్తుంది. బట్టలు కూడా చాలా తక్కువ ఖరీదువి.... (ఆ అమ్మాయితో పాటు ఉద్యోగం చేసే వారి బట్టలతో పోల్చి చూస్తే....) కట్టు కుంటుంది. మెడలో ఒకే ఒక నకిలీ ముత్యాల హారం, చెవులకు రింగులూ, (అవి బంగారంవో కావో తెలీదు.) ఓ చేతికి వాచీ, మరో చేతికి బంగారు రంగు రాజస్థాన్ లక్క గాజులూ....

అంత సింపిల్‌గా వున్నా అందంగానే వుంటుంది. నిజానికి ఆ అమ్మాయి వయసు పాతిక లోపే అన్నా నమ్మేంత నవ-నవ లాడే అందం!

నాకిలాటి కన్యలను చూస్తే, ఎంతో జాలి కలుగుతుంటుంది. అటు అన్నల స్వార్థానికీ, ఇటు తోబుట్టువుల - తలి దండ్రుల మీద మమకారానికీ, వీరి జీవి తాలు బలై పోతున్నాయనిపిస్తుంది। ఈ మధ్య మరో భావం కూడా నాలో స్థిరంగా పీఠం వేసుక్కూర్చుంది. ఇలా ఉద్యోగి

నులుగా మారిన కన్యల కసలు వివాహం అవసరం లేదన్నట్లు నిర్లిప్తంగా వుండి పోతారు తలిదండ్రులు....తమ మిగతా పిల్లల అభివృద్ధి కాంక్షిస్తారే తప్ప. ఈ కన్య సరే సరి! తమకు, తమ తలి దండ్రుల-తోబుట్టువుల బెడద వదిలింది; అంతే చాలనుకుంటారు....ఇక ఈ కన్యల స్వార్థ త్యాగం....జీవితాలు....కత్తిరింప బడిన క్రోటన్ మొక్కలులా. పుష్పించని చెట్లలా మిగిలి పోవలసిందేనా?

మరీ సుజాతనలా చూస్తున్న కొద్దీ, నాలో పై రకం భావాలు మరింతగా ఉక్కిరి బిక్కిరి చేయసాగాయి! అనుకోకుండా ఆ అమ్మాయి మీద జాలి....ఉప్పెనలా పొంగసాగింది. అన్నిటి కంటే నేను భరించలేక పోతున్న విషయం - ఈ వీధి లోని అమ్మలక్కల-కొందరు మగధీరుల వాలకం!

నాకు ఆ అమ్మాయిని గురించిన వివరా లన్నీ మొదటి వారంలోనే చెప్పిన అనసూయ, మరువారం నుంచే—

"మీరెన్నైనా చెప్పండి లలితా! ఇలాటి అందమైన-వయసులో వున్న అమ్మాయిలు-ఉద్యోగాల పేరుతో, ఊళ్ళ మీద పడటం బాగా లేదు! ఎడం పాపిడీ తీసి, నుదురు సగం మూసుకు పోయేలా బోడిగా దువ్వి. ఆ జడేమిటి? ముప్పై ఏళ్ళు రాబోతుంటే.... పెళ్ళి కాలేదు గానీ, అయ్యుంటే ఆరుగురు పిల్లల తల్లి అయ్యుండేది కాదూ!" అనటం మొద లెట్టింది.

నాకు ఒళ్ళు మండింది. ఈ అనసూయే అస్తమానం సుజాత వెంటా-వెనకా తిరిగి ఐదూ-పదీ అప్పుగా తీసుకొంటోందని తెలిసింది.

"ఏమిటో-ఈవిడ డాబా మీద చేరాక, మా శ్రీవారు క్లబ్బుకు వెళ్ళటం చాలిం చేశారు! అస్తమానూ మా డాబా మీదే పచార్లు చేస్తున్నారు! అదేమంటే చల్లగాలి కోసంఅంటారు! కాకుంటే ఇలాటి అమ్మా యిల తలిదండ్రులకు - ఇదో తమాషా అయిపోయింది ఆడపిల్ల తన అందం ఎరతో, కట్నం లేకుండా ఎవణ్ణో ఒకణ్ణి ఎన్నుకుంటుంది లెమ్మని....వదిలేసి వూరు కుంటారు! లేకుంటే, ఆ పిల్లని ఒక్కర్తెనీ ఇలా పరాయి వూళ్ళో అట్టే పెడతారా?" అంటూ, తన శ్రీవారి దుర్బుద్ధిని సమ ర్థించుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తోంది పక్కింటి సరోజ....

నాకవన్నీ వింటూంటే-చూస్తుంటే. సుజాత పట్ల అపరిమితమైన జాలీ, స్నేహ భావం కలగసాగాయి. అందుకే మెల్లిగా పరిచయం చేసుకున్నాను.

రెండో నెల తిరిగేసరికి, సుజాత నాకు బాగా చేరిక అయ్యింది. కాలేజి నుంచి రాగానే, ఒక్కోరోజు సరాసరి నా దగ్గరకు వచ్చేస్తుంది. బాబుకూ, పాపకూ చాక్లెట్లు తెస్తుంది. వాళ్ళిద్దరితో ఆడుకుంటుంది

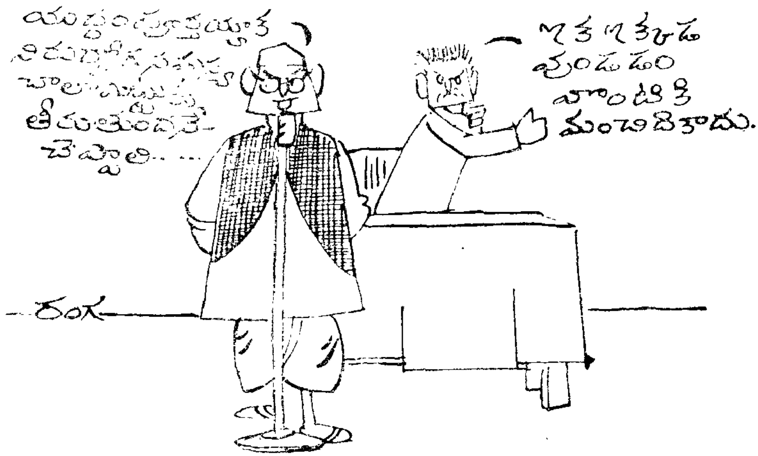

చిన్నపిల్లలా! కాలేజి కబుర్లు చెబుతుంది. ఏ పండగో ప్రత్యేకతో వుంటే, నేనే భోజనం చెయ్యమని బలవంతం చేస్తాను. చేస్తుంది....

"మీరు చాలా అదృష్టవంతులు అక్కయ్యా!" అందోసారి సుజాత.

"ఏం?" అన్నాను నవ్వుతూ.

"బావగారు, శేఖర్‌గారు .... చాలా అపురూపంగా చూచుకుంటారు మిమ్మల్ని! భర్త భార్యకి ఎంత గౌరవం ఇవ్వాలో, ఎంత అభిమానంతో-అనురాగంతో చూచుకోవాలో....అలాగే భార్య భర్తని ఎలా అభిమానించి తన చల్లని చిరునవ్వుతో, మంచి మాటలతో సేద దీర్చగలదో.... మీ దాంపత్యంలో చూస్తున్నాను నేను. ఇద్దరికిద్దరూ అదృష్టవంతులు. ముచ్చటైన దాంపత్యం. రత్నాల్లాటి పిల్లలు....నాకిక్కడున్నంత సేపూ గంట ఒక నిముషంలా గడిచిపోతోంది. మీలాటి సంస్కార హృదయుల స్నేహం దొరికినందుకు నాకెంతో సంతోషంగా వుంది. ఆ మాటే వ్రాశాను మొన్న, మా నాన్నకు ఉత్తరం వ్రాస్తూ!"

నాకు గర్వంతో బాటు, ఓ ఆశ కూడా మొదలైంది. ఇందాకా సుజాతతో ఎంత చనువుగా మాట్లాడినా, ఆ అమ్మాయి వివాహాన్ని గురించి చెప్పగల ధైర్యం రాలేదు, సుజాత మాటలతో, నాకా ధైర్యం వచ్చింది....

"....పోనీ నువ్వూ అలాటి అదృష్టవంతురాలిలా మారరాదూ సుజాతా!...." అన్నాను నవ్వుతూ.

"అదెలా సాధ్యం అక్కయ్యా!" అంది సుజాత.

"పెళ్ళి చేసుకుంటే సరి!"

సుజాత క్షణ కాలం తల వంచుకుంది. తర్వాత మెల్లిగా అంది. "నా తర్వాత ఇద్దరు తమ్ముళ్ళు. ఇద్దరు చెల్లా యిలూ...."

"....వున్నారు-నాకు తెలుసు. కానీ వాళ్ళంతా నీ అంత అయ్యేసరికి—నీకిక పెళ్ళి అవసరం వుండదు. పైగా నీ ఈ స్వార్ధ త్యాగానికి అర్ధం లేదు. ఇదో విధంగా మీ తలిదండ్రుల బాధ్యతా రాహిత్యం కూడాను....నీ భవిష్యత్తును గురించి నువ్వాలోచించుకో ఒక్క-సారి!" అన్నాను ఆవేశంగా.

సుజాత చిరునవ్వు నవ్వింది. "మీరేదో ఎమోషనల్‌గా వున్నారీ రోజు!" అంటూ ఆ సంభాషణ ఆపేసింది.

ఇక అది మొదలు-సుజాతతో మాట్లాడే ప్రతి పది మాటలలో ఒక మాట ఆ పిల్ల పెళ్ళికి సంబంధించిందిగానే మారింది నాకు.

"లోక నింద....మగాళ్ళ వంకర చూపులు - నీ మీద ప్రసరింపబడకుండా వుండాలంటే...." అంటూ నోలెట్టామొద లేదో సుజాత నవ్వింది. "కొంపదీసి మీకూ నామీద దురభిప్రాయం లేదు కదా! మీ ఇంటికి వస్తుంటే-బావగారిని గురించి భయం లేదు కదా!" అంది నా వేపు సూటిగా చూస్తూ.

నాకు అవమానకరంగా తోచాయి ఆ మాటలు....

"మీ బావగారిని గురించి నాకెలాటి భయమూ లేదు సుజాతా! ఆయనగారు అందరు మగాళ్ళలాటి వారు కారు!" అన్నాను రోషంగా.

"శ్రీరామచంద్రులా!" కొంటెగా నవ్వుతూ అంది సుజాత.

"కాదు."

"శ్రీరామచంద్రుడు, పక్కన పర్ణ శాలలో సీతమ్మ వుందనీ, శూర్పణఖతో తనే మాత్రం వెర్రి వేషాలు పడినా, సీతమ్మ పసి కడుతుందనీ; లక్ష్మణుడి ముందు తన పరువు కడిగేస్తుందనీ భయ

స్టుపిడాలిటి—

● "నా కుమార్తె బీదదైనప్పటికీ, ఇప్పటివలెనే ఆమెను నీవు ప్రేమించ గలవా?" అని అడిగాడొక ధనవంతుడైన పిల్లతండ్రి - తన కూతురి ప్రియునితో.

"తప్పకుండా!" అన్నాడా ప్రియుడు.

"చాలు...ఇక దయచెయ్—మా కుటుంబంలో మూర్ఖులకు తావులేదు!" అన్నాడా తండ్రి.

పడి వుంటాడేమో! ఆ తర్వాత ఆయనకు ఎల్లవేళలా ఎస్కార్ట్స్ లక్ష్మణుడు, సుగ్రీవుడు, ఆంజనేయుడు....ఇలా సవాలక్ష మంది వుండనే వుండిరి. ఉత్తర రామాయణం జరిగే నాటికి—ఆయనగారికి రొమాంటిక్ లైఫ్ మొహం మొత్తేసి వుంటుంది. రాజ్యభారమూ, బాధ్యతలూ వుండి వుంటాయి.

కానీ మా శ్రీవారలా క్కాదు. ఏక పత్నీవ్రతులంటే....వ్రతులే! అంచేత నాకెలాటి భయాలూ, ఎవరి గురించీ లేవు ఎటొచ్చీ-నీ మేలు కోరి చెబుతున్నాను. మీ వాళ్ళెలాగూ నీకు పెళ్ళి చెయ్యరు ''

నా ఈ ఉపన్యాసాలతో సుజాతలో మార్పు వస్తోందనిపించింది నాకు. నా సలహా మీద పోయిన నెలలో ఓ జత బంగారు గాజులు కొనుక్కుంది. మరో రెండు నెలల్లో ఒంటి పేట చెయిన్ కొనుక్కుంటానంటోంది. ఇక త్వరలో పెళ్ళి కూడా చేసుకొంటుంది! నాకెందుకో-పరిస్థితుల ప్రాబల్యంతో బలి అయిపోతున్న ఓ కన్య జీవితం నా సహవాసంతో ఉద్ధరింపబడుతోందన్న సంతోషం ఎక్కువై పోతోంది!

"పాపం-సుజాతకింకా పెళ్ళి కాలేదు!" అన్నాను శ్రీవారితో ఆ రోజు. డాబా మీద ఈజీఛేర్‌లో వాలి సిగరెట్ తాగుతూన్నారు.

''అయితే నీకు బాధెందుకు మధ్య?'' అన్నారు నవ్వుతూ.

ఈ మధ్య మీసకట్టు మార్చారు. చాలా సన్నగా కత్తిరించారు. ఏదో కొత్త అందం వచ్చిందనిపిస్తోంది వారిలో.

''....సాటి ఆడపి....ఆమె జీవితం క్రోటన్ మొక్కలా, వసంతం రాని వనంలా, ఫలించని వృక్షంలా....''

''స్టాప్....ఫుల్‌స్టాప్....ఏదైనా సీరియల్, సీరియస్‌గా చదువుతున్నావా?''

''మీకు వేళాకోళంగానే వుంటుంది. నా మటుకు నాకు అలాటి అమ్మాయిలను

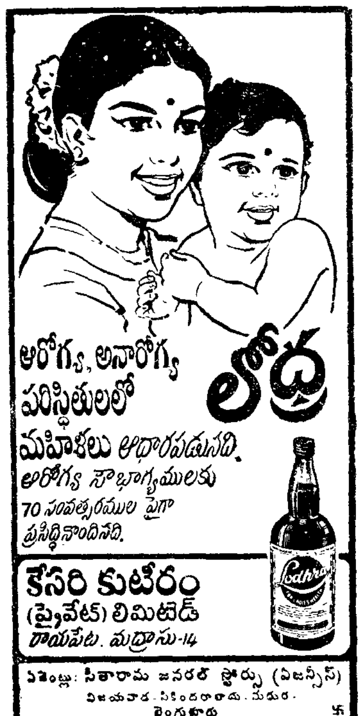

చూస్తుంటే గుండె చెరువౌతోంది! ఈ దేశం ఎప్పుడు బాగుపడుతుంది''

''సుజాతకు పెళ్ళి అయితే బాగుండు!''

'' వెక్కిరింపు ధోరణి పక్కన పెట్టండి. మీరు సీరియస్‌గా ట్రై చెయ్యండి.. మీ ఫ్రెండ్స్‌లో ఎవరైనా, కాస్త మాంచి ఉద్యోగమూ, షుమారైన అందమూ వుండేవాడిగా.. బ్రహ్మచారి వుంటే చూద్దాం.. ఓ పెళ్ళి కుదిర్చిన పుణ్యం దక్కుతుంది కూడాను!''

''....ఇంతకు సుజాత కసలు పెళ్ళి చేసుకోవాలని వుందో ... లేదో ..నీకు తెలుసా?'' అన్నారు ఆలోచిస్తూ.

''ఇది మరీ బావుంది. తల్లిదండ్రులు పట్టించుకోకా- అన్నలు ఆలనాపాలనా లేకా. తనంతతానుగా బయట పడలేకా- ఆ సంసారపు ఊబిలోనుంచి బయటకు రాలేకా .. అలా వుందిగానీ_సుజాతకిష్టం లేకపోవట మేమిటి? అందాకా ఎందుకూ? ఎన్నోమార్లు మన దాంపత్యం తనకెంతో నచ్చిందంటూ కబుర్లు చెబుతుంటుంది!''

''ఈ విషయంలో సుజాతతో స్వయంగా మాట్లాడిగానీ. ఆ అమ్మాయి అభిప్రాయాలూ, ఆలోచనలూ, బాగా పరిశీలించనిదే... నేనో నిర్ణయానికి రాలేను లలితా!'' అన్నారు.

''ఆల్‌రైట్! అలాగే కానీండి....'' అన్నాను. నాకు తెలుసు. శ్రీవారు నా మాట సబబేనని ఒప్పుకుంటారని. ఆ రోజునుంచీ, శ్రీవారు సమయం చిక్కినప్పుడల్లా సుజాత, నా సంభాషణల్లో పాల్గొంటున్నారు. పెళ్ళిని గురించి సుజాతను రకరకాల ప్రశ్నలూ వేస్తున్నారు. మొదటిలో సుజాత కాస్త సంకోచించేది, జవాబులు చెప్పటానికి... రాను రాను ఆ బెరుకు తగ్గి ఉత్సాహంగా సరయిన జవాబులు చెబుతోంది....

' ఇంతకూ మీ అక్కయ్య సెలెక్టు చేస్తే చాలన్నమాట వరుణ్ణి?' అన్నారు శ్రీవారు నవ్వుతూ, సుజాతతో పదిరోజుల క్రితం.

''అహా! అక్కయ్య మనస్ఫూర్తిగా ఒప్పుకుంటే చాలు!'' అంది సుజాత కూడా నవ్వుతూ.

నాకు కొండంత బలం వచ్చింది. "విన్నారా?'' అన్నట్లు చూశాను శ్రీవారి వేపు....

* * *

మా చినమామగారి కొడుకు, గోపాల్ ఉద్యోగరీత్యా ఇక్కడి కొచ్చాడు. మెడికల్ రిప్రజెంటేటివ్‌గా పని చేస్తున్నాడు. వయసు ముప్పై లోపే. తనజాబ్ పెర్మినెంట్ అయ్యేవరకూ పెళ్ళి చేసుకోనని భీష్మించుకున్న అభినవ భీష్ముడు! అతగాడి కంపెనీ పనిమీద సుమారు రెండు నెలలు ఇక్కడే ఉండాలని తెలిసింది.... వేరే రూంచూసుకుంటానని గొడవచేశాడు

గానీ, ఒప్పుకోలేదు మే మిద్దరం....అతగాడు వచ్చాక... నా బుర్రలో....సుజాతకు సరైన జోడీ అన్న భావం పెరిగి పెద్దది కాసాగింది... నా అంత నేనుగా బయటపడటం ఇష్టం లేక....శ్రీవారితో నా ఆలోచన చెప్పాను....

"వెనకటికి కుక్క చేసేపని, గాడిద చేసి....తన్నులు తిన్నదట....ఆ అమ్మాయికి అమ్మా, నాన్నా, అన్నలూవున్నారు. వీడికీ వున్నారు....ఈ పెళ్ళిళ్ళ పేరమ్మ ....పెత్తనం నీ కెందుకు?" అన్నారు చిరాగ్గా!

మగాళ్ళంతా ఇంతే! తమ మనసుకు నచ్చితే, నెత్తిన వేసుకచేస్తారు. ఎంత కష్టమైన పని అయినా, లేకుంటే లేదు.

గోపాలం కూడా మాతో ఒకడిగా కలిసిపోయాడు. సుజాతతోనూ స్నేహంగా మాట్లాడుతున్నాడు ..

శ్రీవారు, నేనూ, సుజాత, గోపాలం గంటల తరబడి కారెమ్స్ ఆడుతున్నాము. నాకు సరిగ్గా చేతరాకున్నా పేకాట ఆడుతున్నాం....

వారంరోజుల్లో సుజాత శలవులకు వెళుతుంది. ఈ వారంలోనే గోపాలం వెళ్ళిపోతాడు.... ఆ రోజు సుజాతతో మెల్లిగా అన్నాను....

"మా గోపాలం గురించి నీ అభిప్రాయ మేమిటీ?"

"మంచివాడు...."

"అందగాడు కాదూ!"

"అందం సంగతి నాకేం తెలుసు అక్కయ్యా? అసలలాటి విషయాలలో ....మీలాటి గృహిణులకే చాలా విషయాలు తెలిసివుంటాయి.... పోనీ నువ్వు చెప్పు. శేఖర్ బావగారి అందానికి ...పర్సనాలిటీ ముఖ్యమో....మొహంలో అందమో .నా కింతవరకూ తెలీలేదు!"

ఆ అమ్మాయి అమాయకత్వానికి పకృన నవ్వొచ్చింది.... "మీ బావగారి గుంటకళ్ళు.... అందంగా వుంటాయి.... సన్నని మీసకట్టు బావుంటుంది.. .నవ్వితే కళ్లు మూసుకుపోతే, అదోరకమైన అందం ....పర్సనాలిటీ కూడా బావుందనుకో ... గోపాలాన్ని, మీ బావగారితో పోల్చకుండా చూస్తే....అందగాడే ఏమంటావ్?"

"అవును...."

"నువ్వెలాగూ శలవులకు వెళ్తున్నావు ....మీ అమ్మా. నాన్న గార్లతో ఈ సంబంధం విషయం చెప్పు. వాళ్లు ఒప్పుకుంటారా సరే లేకుంటే, ధైర్యంగా రిజిస్టర్ మారేజ్ చేసుకో....నేనూ మీ బావగారు దీవిస్తాం....చాలు.... అంతే గానీ.... మీ వాళ్ళ స్వార్థానికి బలికావొద్దు.... క్రోటన్ మొక్కలా .... వసంతం రాని .... లేని వనంలా.... ఫలించని వృక్షంలా...."

సుజాత నవ్వి వెళ్ళిపోయింది ..

ఆ రోజే గోపాలాన్ని కదిలించాను....

"సుజాత గురించి నీ అభిప్రాయమేమిటి గోపాలం?"

"ఏముందీ? మంచి అమ్మాయి. ఉద్యోగినికి వుండవలసిన ఠీవి, దర్పం కంటే. ఎక్కువగా స్నేహశీలత; వాక్చాతుర్యము వున్న అమ్మాయి."

"ఓ మాట చెబుతాను ...ఏమీ అనుకోవు కదా?" అన్నాను అసలు విషయానికి వస్తూ.

"నా మేలుకోరే వదినవు! మంచికాక. చెడు చెబుతావటమ్మా? తప్పక చెప్పు..." అన్నాడు గోపాలం వినయంగా. వెయ్యి ఏనుగుబలం వచ్చింది నాకు.

"నీకూ ముప్పైఏళ్ళు రాబోతున్నాయి గోపాలం....ఇంకా పెళ్ళి చేసుకోకపోవ

శ్రీ ప్రిన్స్పాల్స్

- "ముళ్ళ పందిమీద మూడు సందర్భాలలో హాయిగా కూర్చోవచ్చు" అన్నాడొక పెకింగ్ నివాసి.

"ఆ మూడు సందర్భాలు ఏమిటి?"

"ఒకటి—పందికి శుభ్రంగా క్షవరం చేసినప్పుడు; రెండు—నీవు రేకుతో తయారైన లాగూ ధరించినప్పుడు; మూడు—కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఆజ్ఞాపించినప్పుడు!"

టము ఏం బావుంది చెప్పు? ఉద్యోగం పెర్మినెంట్ అయింది కూడాను....ఇంకా ఆలస్యం దేనికి?''

గోపాలం క్షణకాలం నా వేపు ఇబ్బందిగా చూచి, తల దించుకుని మెల్లిగా అన్నాడు....

''నీకు మా కుటుంబ విషయాలు తెలియనివి కావు ఒవినా! నా తర్వాత ఇద్దరు చెల్లాయిలు పెళ్ళికావలసి వున్నారు.... వాళ్ళకి చెయ్యకుండా ... నేను....''

''....వాళ్ళకి తప్పక త్వరలోనే చేద్దుగానీ....కానీ ముందు నీ పెళ్ళికానీ....లక్షణంగా ఉద్యోగం చేస్తున్న పిల్ల....నెలకు సుమారు ఐదువందలు తెస్తున్న బంగారు బాతు! కట్నం లెక్కవేసుకున్నా....ఇంతకంటే ఎక్కువ వస్తుందేమో లెక్కవేసుకో .... సంవత్సరానికి ఆరు వేలు. ఒక్క ఏడాది ఆ అమ్మాయి జీతం అపశంగా బ్యాంకిలో వేశావంటే, నీ చెల్లాయికొక్కొక్కరైకు పెళ్ళి అయిపోయినట్టే! అందమూ వుంది....అణకువా వుంది ... ఏమంటావ్?''

బ్యాంకులో డబ్బు దాచుకొంటే బహువిధాల లాభాలున్నాయి

1. సేవింగ్సు ఖాతా మీద వడ్డీ 4% P.A.
2. మత ధర్మ సంస్థల డిపాజిట్లకు,
   దేవాలయ డిపాజిట్లకు, సేవింగ్సు అకౌంట్లమీదనూ,
   మామూలు రేటుకన్న ½% ఎక్కువ వడ్డీ ఇవ్వబడును.
3. డిపాజిట్లమీద వచ్చే వడ్డీ రు. 3,000ల వరకు
   ఆదాయపు పన్ను లేదు.
4. బ్యాంకులో ఉంచుకొన్న డిపాజిట్లమీద రు. 1,50,000ల
   వరకు ఆస్తి పన్ను లేదు.

ఇతర వివరాలు మీకు సమీపంలో ఉండే మా బ్రాంచి ఏజెంటును అడిగి తెలుసుకోండి.

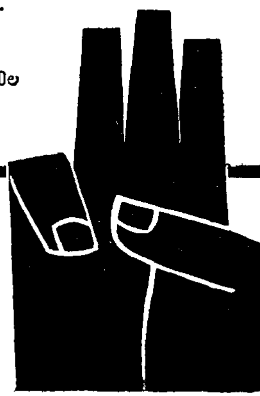

ది ఆంధ్ర బ్యాంక్ లిమిటెడ్

సెంట్రల్ ఆఫీసు: సుల్తాన్ బజార్.
హైదరాబాదు
ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో అత్యధిక
బ్రాంచీలుగల బ్యాంకు

కె. గోపాలరావు ఛైర్మన్
యం.వి. సుబ్బారావు జనరల్ మేనేజరు

గోపాలం ఐదారు నిముషాలు మవునంగా కూర్చొని, తర్వాత మెల్లిగా లేస్తూ అన్నాడు ...''నే వెళ్ళాక వుత్తరం వ్రాస్తానొదినా!''

''అలాగే! మీ అమ్మా నాన్నా కాదనరనుకుంటాను!'' అన్నాను హుషారుగా వం:ింటికేసి వస్తూ.

అదే రోజు .. సుజాత వాళ్ళవూరికి వెళ్ళింది. వెళ్ళేముందు మరీమరీ చెప్పాను ....తప్పక ఈసారి పెళ్ళికి సిద్ధమయ్యే రావాలని.... గోపాలమూ వెళ్ళిపోయాడు. వెళ్ళేముందు ... మరోమారు హెచ్చరించాను. 'చక్కటి సంబంధం .... బాగా ఆలోచించుకో' మని....

ఎవరో ఫ్రెండ్‌కు వీడ్కోలివ్వటూనికి స్టేషన్‌కు వెళ్ళారు శ్రీవారు....అదే ట్రెయినులో సుజాతకూడా వెళ్ళిందట...

ఆ రోజంతా శ్రీవారు పరధ్యానంగా వున్నారు ...

''నువ్వు అమాయకురాలివి లలితా! ఇప్పుడా అమ్మాయి పెళ్ళి గురించి నీకు బాధ్యతెందుకు?'' అన్నారు రెండు మూడు మార్లు.

నేను నవ్వి వూరుకున్నాను.

* * *

పదిరోజులు జరిగిపోయాయి. సుజాత రాలేదు. కాలేజి మొదలైనా....

''ప్చ్! పెళ్ళి, పెళ్ళి అవి తరిమావు! ఆ అమ్మాయి హడలిపోయుంటుంది ఎక్కడ పెళ్ళి చేసేస్తావోనువ్వని....సెలవు పెట్టి ... ట్రాన్స్ఫర్ చేయించుకుంటుందో ఏమో? బొత్తిగా. ఇల్లు బోసి పోయినట్లుంది.... అలవాటుగా వస్తూండేదా? సరదాగా వుండేది పాపం.'' అంటూ బాధ పడ్తున్నారు శ్రీ వారు.

''ఏకంగా పెళ్ళి కబురుతో వస్తుంది లెండి!'' అంటున్నానో లేదో, 'పోస్ట్!' అన్న కేకా, రెండు కవర్లూ వచ్చేశాయి. ఆత్రంగా తీసుకున్నాను.

ఫ్రమ్ అడ్రస్‌లు చూశాను. గోపాలం దగ్గర్నుంచి ఒకటీ, రెండోది సుజాత దగ్గర్నుంచి.

మొదట గోపాలం ఉత్తరం పైకి తీశాను.

ప్రియమైన వదినకు,

నమస్కారం. నే నున్న రెండు నెలలూ, కన్న తల్లిలా నన్ను ఆదరించినందుకు-నా మనఃపూర్వకమైన కృతజ్ఞతాభివందనములు.''

(పిచ్చి పిల్లాడు!)

''....నా వివాహ విషయంలో కూడా మీరు కనపరచిన ప్రత్యేక శ్రద్ధా, అభిమానమూ నేనెన్నడూ మరువలేను.

కానీ ఈ విషయంలో మీకు నిరాశ కలిగిస్తున్నందుకు క్షమించ గోరుతాను.

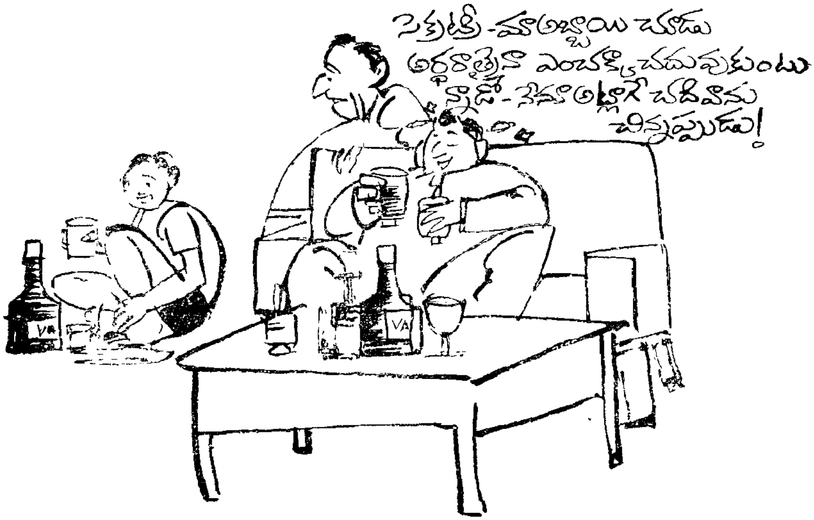

సుజాతలో మీరు చెప్పినట్లు ఏ లోపం లేదు. డబ్బు వేపు ఆలోచించినా మీరు చెప్పిన ఆలోచన సబబుగానే వుంది.

కానీ నాకెందుకో, ఉద్యోగం చేసే అమ్మాయిని పెళ్ళాడాలంటే భయం.... ఇది కేవలం నా బలహీనత! నాలానే ఆ అమ్మాయికీ పుట్టింటి వేపు వారి బాధ్యత లుంటాయి; భర్తననే అహంతో, ఆమె డబ్బు నా కుటుంబ బాధ్యతల కోసం వాడు కోవటం నాకు నచ్చదు.

పదుగురిలో మెలుగుతూ, ఉద్యోగం చేయాల్సిన స్త్రీ, కులాసాగా నలుగురి తోనూ కలిసి-మెలిసి వుండక తప్పదు. అది అరికట్టడం అమానుషం....

మొన్నను శేఖర్ అన్నయ్యతో ఆమె కబుర్లు చెబుతుంటేనే, నేను సహించలేక పోయాను. అలాంటిది నా భార్యగా మారాక ఉద్యోగం చేయటం నే సహించ గలనా? ఊహుం, ఆ విషయంలో నేను కుసంస్కారినని మీరన్నా, నేనేమీ బాధ పడను. నిజమే!

మొన్ననే ఇక్కడికి దగ్గర్లో వున్న ఓ పల్లెటూరి మోతుబరి రైతు, తమ ఒక్కగానొక్క కూతురిని నాకిస్తామని వచ్చాడు. పిల్ల బావుంది కాని సెకెండు ఫారం వరకే చదువుకుని, చదువు ఆపించేశారు. పిల్లకు పెట్టే ఇరవై తులాల బంగారం కాక, పిల్ల పేరిట రెండెకరాల భూమీ, అల్లుడికి కట్నంగా పదిహేను వేల రూపాయల రొఖమూ ఇస్తామన్నారు....

పిల్ల చదువుకోలేదు కాబట్టే-వాళ్ళంతగా ప్రాధేయపడ్తున్నారని తెలిసింది. అమ్మా నాన్నగారి మాటలా వుంది-నాకే నచ్చిందీ సంబంధం. నాకు ఇంటి పట్టున వుండి - నా వేళకు అన్నీ అమర్చే ఇల్లాలు కావాలి....

అందుకే ఆ సంబంధం స్థిరపరచమని చెప్పాను నాన్నగారితో ఇందులో ఏలాటి త్యాగమూ లేదు నా వాళ్ళ కోసం బలి కావటమూ కాదు మనస్ఫూర్తిగా అంగీకరించాను. నేను ప్రాక్టికల్ మనిషిని. ఉద్యోగం పెర్మినెంట్ అయ్యేవరకూ పెళ్ళాడకూడదని నిర్ణయించుకున్నట్లే - నాకంటే అన్ని విషయాలలో కాస్త తక్కువగా వుండే స్త్రీ వల్లే నేను సుఖపడగలననే నమ్మకం కలవాణ్ణి.

చెల్లాయి లిదరికీ సంబంధాలు చూస్తున్నాము. తగిన మనువులు కుదరగానే. నా కట్నం డబ్బుతో వాళ్ళిద్దరికీ పెళ్ళిళ్ళు చేసి, అదే ముహూర్తాలలో నేనూ చేసుకుంటాను పెళ్ళిళ్ళకు మీరు తప్పక రావాలి. వివాహ పరిచినందుకు క్షంతవ్యుణ్ణి....

మరది
గోపాలం.

తల గిర్రున తిరిగినట్లైంది.

"మూర్ఖుడు!" అన్నాను కసిగా.

"ఎవరు?"

"మీ తమ్ముడు....బాబు చదువుకోండి. సిరిరామో కాలడ్డేసట ఇలాటివాడే ఎవడో! ఇతగాడి తత్వం తెలీక—పాపం సుజాతకు లేనిపోని ఆశలు కల్పించేను. ఏం వ్రాసిందో ఏమిటో...." కోపంతో బాధతో శ్రీవారి వేపు గోపాలం ఉత్తరం గిరవాటేసి. సుజాత వ్రాసిన కవరు గబగబా చింపి. ఉత్తరం పైకి తీశాను

ప్రియమైన లలితక్కయ్యకు,

నమస్కారం గత పది నెలలుగా మీతో నేను గడిపిన ప్రతి క్షణం ఓ మధురమైన జ్ఞాపకంగా కలకాలం గుర్తుంచుకుంటాను.

నిజంగా మీలాటి అమాయకులు—దేవుడు మిమ్మల్ని ఎల్ల వేళలా రక్షించాలి.

నా వివాహ విషయంలో మీరు చూపిన శ్రద్ధకు నా మనఃపూర్వక కృతజ్ఞతలు ...

సెన్స్ ఎబిలిటీ

● "నన్ను ప్రేమిస్తున్నట్టు మొట్టమొదట నీకు ఎప్పుడు తెలిసింది?" అన్నది ప్రియురాలు.

"నాకు పిచ్చెక్కినప్పుడు... ప్రజలు నన్ను కురూపి అనీ, మెదడు లేనివాడనీ అంటున్నప్పుడు—నిన్ను గాఢంగా ప్రేమిస్తున్నానని ఖచ్చితంగా తెలుసుకున్నాను!" అన్నాడా ప్రియుడు.

మీ ఇంటి అందమే
మీ ఆనందము

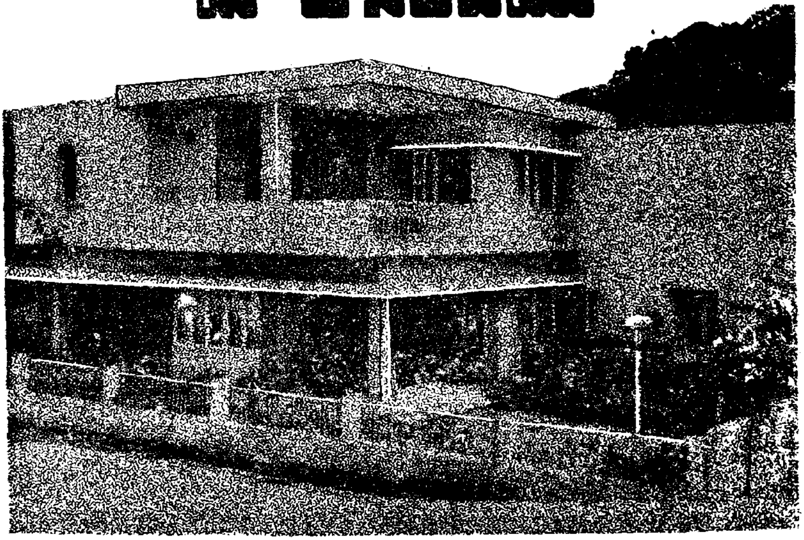

మీరు కట్టించు ఇల్లు, మీ జీవితాంతము కష్టపడి, పొదుపుగా చేర్చబడిన మీ కష్టార్జితముతో కొన్న స్థిరాస్తి. కన్న కలలు నిజమయ్యే శుభసమయము. దీనివల్ల కలుగు ప్రయోజనములను, మీ తరువాత తరములవారికికూడా శాశ్వతపరచుటకుగాను, కె.సి.పి. & దుర్గా సిమెంటుతో కట్టండి.

స్థిరముగా శాశ్వతముగా కట్టండి! కె.సి.పి. & దుర్గా సిమెంటునుపయోగించండి. ఆ సిమెంటు మీకు కావలసిన గుణములకంటె అధిక మోతాదులలో కల్గియున్నది. అంతేకాదు, ఇది గట్టిబడుట, బీటలు వారకుండుట, త్వరగ గడ్డకట్టుట, చూడచక్కని మేలురకపు చక్కదనమును కన్పింపజేయుట మొదలగు గుణములను గల్గియున్నది. అంతేకాదు. కె.సి పి. & దుర్గా సిమెంటుయొక్క ప్రత్యేకత ఏమాత్రం కల్తీ జరిగినా మీకే తెలుస్తుంది!

కె.సి.పి. & దుర్గా సిమెంటు

తయారుచేయువారు:

ది కె.సి.పి. లిమిటెడ్.
38. మౌంటు రోడ్, మద్రాసు-6

ది ఆంధ్రా సిమెంటు కంపెని లిమిటెడ్.
సేల్సు ఆఫీసు—విజయవాడ

SISTA S-KCP-188 TEL

కానీ ఇంకా మిమ్మల్ని మభ్యపెట్టడం నాకిష్టం లేదు.

నా వివాహ విషయంలో నా తలిదండ్రులకు గానీ, నా అన్నలకు గానీ ఏలాటి బాధ్యతా లేని మాట నిజమే! అయితే, నేనెప్పుడు వివాహం చేసుకున్నా - వారి కేలాటి అభ్యంతరమూ కూడా లేదు.... న్నాకై నేనే, ఈ బాధ్యతల్ని స్వీకరించాను. కారణం నా తమ్ముళ్ళు, నా చెల్లాయిలు, తలిదండ్రులు....వాళ్ళెవరు? నాకు ఊపిరి పోసిన వారూ. నాకు రూపం కల్పించినవారు నాకు విద్యాబుద్ధులు నేర్పిన వారూ కారా? ఈనాడు మా అన్నల స్వార్థమనండి, మరేదేనా అనండి-ఆర్థికంగా తగ్గు స్థితిలో వున్న నా తలిదండ్రుల్ని ఆదుకొనే బాధ్యత ఆడపిల్లగా, కాదు, ఒక బిడ్డగా నాకు లేదా? నా తమ్ముళ్ళు, చెల్లాయిలు, రెక్కలు రాని పక్షులు-కాస్త చేయి అందించటం మనిషిగా నా కర్తవ్యం కాదా?

'క్రోటన్ మొక్కలా....వసంతంరాని లేని వనంలా....ఫలించని వృక్షంలా....' అంటూ మీరు తరచు నా గురించి జాలి పడటం నాకు తెలుసు. అలా నాకనిపించటం లేదు. చక్కగా సంపాదించుకుంటున్నాను. నా వారికి సాయం చేస్తున్నాను. నా లానే, నా తర్వాత వారూ-మనుషులుగా నిలబడటానికి మార్గం వేస్తున్నాను.... ఎందరో పురుషులు నన్ను చూచి మూర్ఛ పోవటం నాకు తెలుసు. (ఇది నాకు గర్వ కారణమని నేనూ చెప్పటం లేదు.) నా పరిధిలో నేను సగర్వంగా నిలబడి వున్నాను. ఇక నాకు లోటేమిటి?.... కాకుంటే పెళ్ళి కాని దురదృష్టవంతురాలి నంటారు-అవునా?

మిమ్మల్ని చాలా మార్లు అదృష్టవంతులని అన్నాను. మీరూ సంతోషించారా మాటకు.

కానీ, నిజానికి ప్రపంచంలో సంపూర్ణమైన అదృష్టం ఎవరికీ దక్కదేమో!

శ్రీరాముని ఏక పత్నీవ్రతాన్ని హేళన చేస్తూ-మీ శ్రీవారి మనోనిగ్రహాన్ని మెచ్చుకుంటూ ఎన్నో కబుర్లు చెబుతుంటారు మీరు....మీ అమాయకత్వం నాకు జాలి కలిగిస్తుంటుంది అలాటి సమయాలలో! చూశారా మరి! మీరు నా గురించి జాలి పడితే - నేను మీ గురించి జాలి పడుతున్నాను.

ఇక గోపాలంగారితో నా వివాహం - నాకే ఇష్టం లేదు. వివాహమయ్యాక కూడా నా ఉద్యోగం నాకుండాలి. నా ఉద్యోగం తాలూకు డబ్బులో, నా పుట్టింటి వారికి సాయపడ గలగాలి. అందుకు నాక్కాబోయే భర్త ఏలాటి అభ్యంతరమూ చెప్ప కూడదు. పది మందితో కలిసి మెలిసి తిరుగుతూ సరదాగా వుండే స్వభావం నాది!....అందుకు అభ్యంతరం చెబుతూ, అపార్థాలతో నరకం సృష్టించే మొగుణ్ణి-మగాణ్ణి భర్తగా భరించటం నా తరం

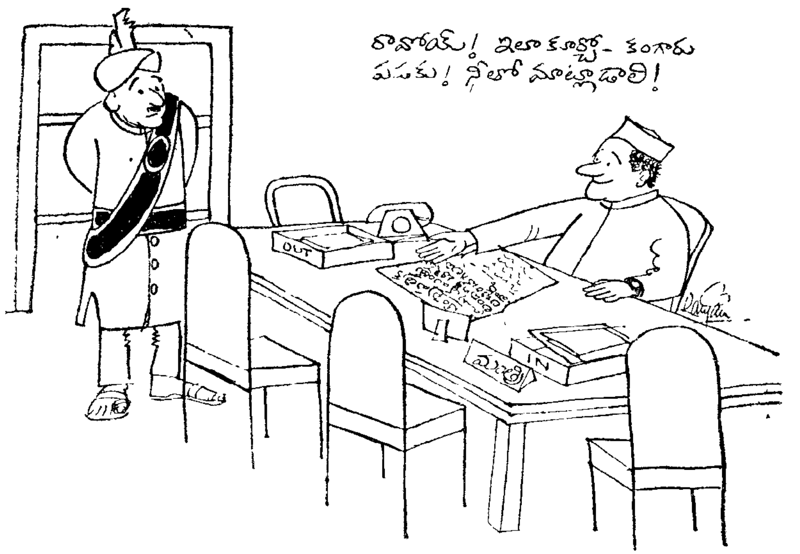

కాదు! అంతకంటే నేనిలా అవివాహితగా వుండిపోయినా, నాకే బాధా లేదు.

ఇక అన్నిటికంటే ముఖ్యమయిన విషయం - నేను కొంత కాలం పాటు శెలవు పెట్టి, అక్కణ్ణుంచి ట్రాన్సఫర్ చేయించుకోబోతున్నాను.

మీ అమాయకత్వం ఎరగా, ఆకర్షణ సాకుగా తీసుకుని-మీ ఆనందమయ జీవితంలో విషం చిలకరించలేను! ఏ మగాడూ ఏకపత్నీవ్రతుడు కాడు. అవకాశం అందిరానంతవరకే అన్ని వ్రతాలూను! అవకాశం అంది వస్తే చాలు-అన్ని వ్రతాలూ గాలికెగిరి పోతాయి చాలా మందికి!

మీ కుటుంబానికి దూరంగా వుండటమే నే చేయగల సాయం. అదయినా కేవలం మీ మీద నాకు గల ప్రత్యేకాభిమానం వల్లా-జాలి వల్లా....

ఆఖరుగా నేనూ, ఏనాడో ఓనాడు పెళ్ళి చేసేసుకుంటాను. ఐతే నాలోనూ ఓ రూపం హత్తుకు పోయి వుంది.

గుంటకళ్లు, సన్నని మీసకట్టు, నవ్వుతున్నపుడు మూసుకుపోయే కళ్లు, మాంచి పర్సనాలిటి—వుండే వ్యక్తి.... బ్రహ్మచారి ... ఎదురయేంతవరకూ ఆగుతాను.

మీతో అబద్ధాలాడలేను. అందుకే మనసు విప్పి వ్రాస్తున్నాను.

ఇక వుంటా!

మీ చెల్లెలు
సుజాత."

నా కళ్లు నిజంగా తిరుగుతున్నాయి. ●